

Téma: Hranice a mosty – migrace

Oddíl 3: Zprávy o migrantech a migraci v médiích

Co se vám bezprostředně vybaví, když si vybavíte slova „migranti“ a „migrace“? Vaše úvahy mohou být často ovlivněny tím, co jste v souvislosti s touto otázkou viděli v televizi, na internetu, v novinách či slyšeli v rozhlasovém vysílání. Sdělovací prostředky hrají dnes stejně jako v minulosti při formování představ o tom, co znamená být migrantem, značnou roli a rovněž kladně i záporně ovlivňují reakci okolí na tento jev.

Upozornění: Tato kapitola obsahuje odkazy na specifické internetové stránky, např. YouTube. Obsah těchto externích internetových stránek se mění, a je tedy zapotřebí kontrolovat, zda je pro studenty stále vhodný.

Výukový cíl tohoto bloku

Studenti:

- se budou zamýšlet nad tím, že mediální zdroje často neposkytují příslušné souvislosti či širší perspektivy dané otázky;
- si uvědomí, že zpravodajství je někdy předpojaté a nemusí být vždy neutrální;
- si uvědomí, že zpravodajství má moc ovlivňovat postoje a smýšlení lidí.

Poskytnuté materiály

Materiál č. 12 Výňatky z článků v médiích

Materiál č. 13 Karikatury

Výuková aktivita č. 1: Posouzení dopadu slova

Jazyk médií má moc ovlivnit veřejné mínění jak kladně, tak i záporně, což znamená, že k mediálním zdrojům je nutno přistupovat s notnou dávkou obezřetnosti. Novináři a další osoby, které se k uvedenému tématu vyjadřují, často uvádějí i své vlastní názory či postoje jiných. Způsob vyjadřování, který používají, má často za cíl čtenáře přesvědčit nebo zaujmout tím, co tvrdí. Vzhledem k tomu, že vůči médiím vystupujeme z pozice jejich konzumentů, musíme k tomu, co nám sdělují, vždy přistupovat obezřetně a uvědomovat si, jaké postoje osoba či organizace, která nám příslušnou zprávu zprostředkovává, zastává.

Rozdělte třídu na 3 až 4 skupiny o přibližně stejné velikosti. V každé ze skupin určete zapisovatele, který bude zaznamenávat názory skupiny a na závěr podá stručné shrnutí. Rozdejte studentům materiál č. 12. Tyto výňatky z široké škály aktuálních evropských deníků či ze zdrojů internetového zpravodajství se zabývají otázkou migrantů nebo záležitostmi, které se týkají migrace. Vyzvěte studenty, aby se pokusili zodpovědět tyto otázky:

- Jaký postoj k migrantům a migraci v těchto člancích převažuje?
- Jaká slova či věty autoři používají, aby zvýšili emocionální dopad? Vyzvěte studenty, aby je označili.

- Jaký dojem ve veřejném mínění by mohly tyto články budit?

Výuková aktivita č. 2: Co nám média neříkají

Mediální zpravodajství o migrantech nám často neposkytuje celistvý obraz. Pouze malý zlomek migrantů si může dovolit rezervaci letenky či lodního lístku, jen pár z nich nalezne v místě svého nového bydliště práci či bezproblémový život. Většina z nich zažila válku či pronásledování, musela zaplatit značné částky za nebezpečnou a strastiplnou cestu. Tito lidé neměli možnost, aby si život ve své nové zemi předem důkladně naplánovali. Pro řadu uchazečů o status uprchlíka či azylanta je dosažení cílové země pouze začátkem další etapy, která pro ně není o nic snadnější, neboť jsou často drženi v uprchlických centrech a v hrozných podmínkách čekají měsíce či někdy i řadu let na to, až se rozhodne o jejich dalším osudu. Daň, kterou si to vybírá na jejich fyzickém i psychickém stavu, odhaluje mediální zpravodajství v plném rozsahu jen zřídka.

- Představte studentům internetovou hru organizace Amnesty International a vyzvěte je, aby si ji zahráli a zjistili, o jakých stránkách putování migrantů nás mediální zpravodajství nemusí nutně informovat.
<http://www.playagainstodds.ca/>
- Poté vyzvěte studenty, aby vystupovali jako novináři. Řekněte jim, aby napsali stručný článek (v rozsahu jedné strany) o zkušenostech migrantů, kteří přišli do jejich země a s nimiž právě udělali rozhovor. Vyzvěte je, aby se zabývali otázkami, jako jsou např. důvody k odchodu, loučení s rodinou, samotná cesta, příchod do nového místa atd. Pokud to technické vybavení učební místnosti umožní, vyzvěte studenty, aby zaznamenali příběhy ostatních na video, které pak přehrajete zbytku třídy. Po ukončení této činnosti uspořádejte ve skupině diskusi o tom, jak by obsah toho, co studenti napsali či nahráli, mohl ovlivňovat mínění čtenářů či diváků.

Výuková aktivita č. 3: Karikatury a stereotyp – nebezpečí mediální prezentace

V mediálních zdrojích jsou jako způsob vyjádření názoru na určité lidi, situace nebo události nebo k jejich zesměšňování často využívány karikatury. Upoutávají pozornost, mají být považovány za vtipné a slouží k přímé komunikaci určitého sdělení, které je v nich obsaženo. Lze je však využívat, jak o tom svědčí staletá historie, i k ponižování určitých skupin lidí či k útokům na ně. Karikatury často přispívají k vytváření stereotypů o určitých lidech či skupinách nebo takové stereotypy podporují.

Rozdejte studentům materiál č. 13 a dejte jim za úkol odpovědět na tyto otázky:

- Co měly tyto obrázky ve své době podle vašeho názoru sdělovat?
- Jaký dopad mohly mít tyto karikatury na veřejnost, která je viděla?
- Jaký mohl být dopad šíření těchto karikatur na osoby z řad migrantů?

Na závěr tohoto oddílu vyzvěte studenty, aby nakreslili plakát na téma boje proti diskriminaci, který by mohl být vyvěšen ve veřejných prostorách a který by měl přispět k tomu, aby veřejnost lépe porozuměla údělu migrantů a přistupovala k těmto lidem pozitivněji.